

DONITSITALOUS

Professori Kate Raworthin kehittämässä ja kansainvälisen verkoston levittämässä mallissa kestäväen talouden reunaehdot määrittyvät sosiaalisen perustan ja ekologisen katon rajaamalle alueelle. Tämän kokonaisuuden visualisoiva donitsi on eräänlainen kompassi, joka osoittaa taloudellisen kestävyiden rajat ja paikantaa niiden mahdollisen ylittämisen planeetan rajat -mallin mukaisesti.

(Määritelmä: Sitra)

EKOHYVINVOINTIVALTIO

Hyvinvointivaltiot ovat luoneet laajaa sosiaalista turvaa ja hyvinvointia, mutta niiden materiaalinen perusta eli hiilijalanjälki ja luonnonvarojen käyttö ylittävät laajasti ympäristön kantokyvyn rajat. Tässä kansainvälisessä ja pääasiallisesti akateemisessa keskustelussa hyvinvointivaltioita pidetään kuitenkin potentiaalisina murrostoimijoina kohti ekohyvinvointivaltiota, jonka myötä hyvinvointia voidaan tuottaa ekologisen kestävyysrajoissa.

(Määritelmä: Sitra)

EKOLOGINEN JÄLLEENRAKENNUS

Itsenäisen ja monitieteisen BIOS-tutkimusyksikön vuonna 2019 julkaisema aloite Suomen saattamiseksi ekologisiin rajoihin nopeasti ja hallitusti. Tavanomaisen kasvustrategian sijaan seuraavat vuosikymmenet ovat siirtymäpolitiikan aikaa, jolloin valtio ohjaa taloutta ja yhteiskuntaa suoraan ja sisällöllisesti kohti kestäviä rakenteita ja käytäntöjä. (Määritelmä: Sitra)

EUROOPAN VIHREÄN KEHITYKSEN OHJELMA

Suomi on sitoutunut ohjelmaan, joka pyrkii uudistamaan eurooppalaisen talouden ja saavuttamaan kansainvälisiin tiedepaneeleihin nojaavat ympäristötavoitteet. Ohjelman ytimessä on vihreä kasvustrategia, joka uudistaa jäsenmaita koskevia talouden pelisääntöjä ja kannustaa teollisuutta innovaatioihin. Lisäksi se luo puitteet 2000-luvun eurooppalaiselle luonnonsuojelulle.

(Määritelmä: Sitra)

GREEN NEW DEAL FOR EUROPE

Kansainvälisen tutkija- ja aktivistiverkoston sekä DiEM25-järjestön fasilitoima aloite oikeudenmukaisen siirtymän ohjelmaksi Euroopalle. Se pyrkii vastaamaan Euroopan kolmoiskriisiin eli maanosan talouskehityksen ongelmiin, ekologiseen kriisiin sekä demokratian ja epäluottamuksen kriisiin. Aloite näkee Euroopan vihreän kehityksen ohjelman liian kasvu- ja yrityskeskeisenä. (Määritelmä: Sitra)

HYVINVOINTALOUS

Kansainvälisestä kansalaisyhteiskunnasta noussut aloite, jonka tavoitteena on systeminen talouden muutos kohti ekologisesti ja sosiaalisesti kestäväää talousjärjestelmää. Se pyrkii muuttamaan ajattelu- ja toimintatapoja hyvinvointilähtöisiksi, painottaa kollektiivista hyvinvointia taloudellisen toiminnan lähtökohtana ja korostaa sekä siirtymässä että tavoiteltavassa lopputuloksessa vahvaa osallisuutta, yhdenvertaisuutta sekä luonnon hyvinvoinnin vaalimista. (Määritelmä: Sitra)

MISSIOTALOUS JA MISSIOLÄHTÖINEN INNOVAATIOPOLITIIKKA

Professori Mariana Mazzucaton ja kumppaneiden aloite, jonka tavoitteena on suunnata ja vahvistaa julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyötä ja innovaatiokykyä aikamme suurten haasteiden ratkaisemiseksi. Aloitteessa valtio ei vain korjaa markkinoiden ongelmia vaan toimii talouden suunnannäyttäjänä ja itsekin innovatiivisena toimijana. (Määritelmä: Sitra)

KOHTUUTALOUS
(DEGROWTH)

Talousmalli, jossa hyvinvointi ei enää riipu talouskasvusta. Mallissa uskotaan, että meidän on opittava tekemään asiat paitsi vähemmällä myös paremmin. Tässä talousmallissa siirrytään jakamiseen, omavaraisuuteen ja vaihtokauppaan.

Elämäntapojen kohtuullistamisen lisäksi panostetaan esimerkiksi vapaaehtoistoimintaan, työn jakamiseen useammalle tekijälle ja yhteiskunnallisten yritysten toimintaan. (Määritelmä: Suomen Luonto)